Eşler arası iletişimin püf noktaları

“Eşim bana karşı haksız yere çok kırıcı davranıyor. Ayrılmak istemiyorum. Çünkü çocuklarım var. Küsmek bir çözüm olabilir mi? Bazen tepki verdiğim zaman birbirimize kırıcı oluyoruz. Birbirimize nasıl davranmalıyız?”

İnsanlar arası ilişkilerde öylesine birleştirici bir dinimiz var ki, hiçbir beşerî hatâ için insanlar arasına çatlak ve ayrılık girmesine aslâ müsaade etmez. Kur’ân, gayr-i müslimlerle ilgili yaptığı uyarılarda bile, asla ve asla insanlığın rafa kaldırılmasını istemez. Cenâb-ı Hak Hazret-i Musa gibi bir büyük Peygamberine (as), Firavun gibi bir azılı kâfir için “yumuşak sözle yaklaşmayı” emrediyor!1, Bu âyet bize çok şey öğretiyor! Biz, hiç olmazsa birbirimize karşı ilişkilerimizde “yumuşak huylu olmayı, yumuşak sözlü olmayı” Allah’ın emri saymalıyız. Kavimleri tarafından taşlanarak kan-revan içinde bırakılan nice peygamberler vardır ki, bir yandan acı içinde kanlarını silerlerken, diğer yandan, “Allah’ım! Kavmimi bağışla! Onlar bilmiyorlar!”2 diye dua edebilmekteydiler. Muhatabın kötü tavrı neden küsmeyi gerektirsin?
Cenâb-ı Hak Peygamber Efendimiz’in (asm) Mekkelilere karşı yumuşak tutumunu şöyle över: “Allah’ın rahmetinden dolayı sen onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, şüphesiz onlar etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet! Onlar hakkında mağfiret iste!”3

Müslümanlar arası ilişkilerde ise Kur’ân tam bir nezaket incisidir! Asla, ama asla hiçbir Müslümana kem gözle bakılmasına izin vermez. Bakınız; Kur’ân, Müslümanları kardeş ilân eder4, Müslümanlar arası gıybeti, sû-i zannı,5 arkadan çekiştirmeyi ve kaş-göz işareti ile alay etmeyi haram kılar;6 mü’minlerin birbirlerine karşı mütevazı ve merhametli, kâfirlere karşı güçlü ve izzetli olmalarını takdir eder;7 mü’minler için hayırlı bir sıfat olarak “Onlar öfkelerini yutarlar, insanların kusurlarını affederler”8 buyurur; mü’minlere “Affetsinler! Aldırmasınlar! Allah’ın sizi bağışlamasını istemez misiniz?”9 buyurur.

Misâlleri artırmak mümkün. Kur’ân’da barışı, kardeşliği, affı ve bağışlamayı öneren onca âyete rağmen, kin ve nefretin, sürtüşmenin, küskünlüğün, dargınlığın ve kırgınlığın sürdürülmesini haklı gören tek bir âyete neden rastlamayız acaba? Kur’ân bu yaklaşımıyla,—hâşâ—bir tarafı haklı mı kabul ediyor? Yoksa her kayıt ve şartta Müslümanları “barış” ortak paydasında birleştirmek mi istiyor?

Bu âyetler, hiç şüphesiz eşler arası ilişkilerde çok daha nazik ve emredici hükümler içerir. Bir yastıkta kocayan veya bir yastıkta ebediyete yürüyen eşler, dinimize göre; 1-Birbirlerinin hatalarını görmemelidirler, 2-Birbirlerini mutlak sûrette bağışlamalıdırlar, 3-Birbirlerine kesinlikle nazik davranmalıdırlar, 4-Birbirlerine kayıtsız şartsız sevgi ve saygı duymalıdırlar, 5-Birbirlerinin hoşlanmadıkları huylarını 'yok' saymalı ve görmezden gelmelidirler. 6-Birbirlerinin kızgın hallerinde öfkeyi körükleyen değil, kesinlikle susmayı ve sineye çekmeyi tercih eden taraf olmalıdırlar. 7-Birbirlerinin iyi huylarını, dinî yaşayışlarını ve takvalarını örnek almalıdırlar.10

Çünkü Kur'ân, eşleri, Cennet gölgeliklerinde karşılıklı koltuklar üzerinde yaslanmış, istedikleri her meyvenin ve ikramların ayaklarına getirildiği birer "ebediyet arkadaşı / âhiret dostu" olarak takdim ediyor.11 Peygamber Efendimiz (asm) bunun için, "Hayırlılarınız, kadınlarınıza hayırlı olanlarınızdır!"12, "Allah'a iman etmiş olan bir koca, Allah'a iman eden karısından nefret etmez. Onun bir tabiatını beğenmezse, diğerinden hoşlanır"13 buyurmaktadır.

Allah aşkına insafla düşünelim: Bizim hangi sürtüşmemiz, hangi kırgınlığımız, hangi küskünlüğümüz, Kur'ân'ın bizi "ebediyet arkadaşı" olarak takdimini gölgede bırakabilir? Eşimize karşı var saydığımız yersiz onur ve izzet, âhiret dostluğunu ve ebediyet arkadaşlığını incitmeye değer mi?

Eğer kırıcı olmuş isek, birbirimizi incitmiş isek, hemen ardından barışmayı ve gönül almayı da lütfen geciktirmeyelim.

Dipnotlar:

1- Tâhâ Sûresi, 20/44
2- R. Sâlihîn, 640
3- Âl-i imrân Sûresi, 3/159
4- Hucûrât Sûresi, 49/10
5- Hucûrât Sûresi, 49/12
6- Hümeze Sûresi, 104/2
7- Fetih Sûresi, 48/29
8- Âl-i İmrân Sûresi, 3/134
9- Nûr Sûresi, 24/22
10- Lem'alar, s. 199
11- Yâsîn Sûresi, 36/55-58
12- R. Sâlihîn, 626
13- Taç, 2/928